

2023/0311(COD)

8.11.2023

PROJEKT OPINII

Komisji Transportu i Turystyki

dla Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej europejską kartę osoby z niepełnosprawnością i europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami (COM(2023)0512 – C9-0328/2023 – 2023/0311(COD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej (*): Erik Bergkvist

(*): Zaangażowana komisja – art. 57 Regulaminu

PA_Legam

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Celem tej inicjatywy jest stworzenie *europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością*, która będzie stanowić dowód uznania statusu niepełnosprawności. Wniosek przewiduje **wzajemne uznawanie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością we wszystkich państwach członkowskich**, umożliwiając tym samym posiadaczom karty podróżującym do innego państwa członkowskiego lub odwiedzającym to państwo dostęp – na takich samych warunkach jak mieszkańcy odwiedzanego państwa członkowskiego – do istniejących specjalnych warunków lub preferencyjnego traktowania w odniesieniu do różnych usług, działań i udogodnień.

Sprawozdawca przyjmuje z zadowoleniem wniosek Komisji, który stanowi odpowiedź na **powtarzane od dawna wezwanie wszystkich ruchów zrzeszających osoby z niepełnosprawnościami** do zapewnienia lepszego traktowania osób z niepełnosprawnościami i umożliwienia im korzystania ze specjalnych warunków poza ich krajem pochodzenia. Sprawozdawca popiera również inicjatywę Komisji dotyczącą połączenia w jednym wniosku europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością z *europejską kartą parkingową dla osób z niepełnosprawnościami*.

W przedmiotowym wniosku ustanowione zostaną główne przepisy regulujące wydawanie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami, a także **wspólne ujednolicone wzory obu kart**.

Jeżeli chodzi o europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami, wniosek zastąpi system wprowadzony zaleceniem Rady 98/376/WE, ponieważ konkretne krajowe uzupełnienia i odstępstwa od zalecanego wzoru doprowadziły do tego, że istnieje mnogość różnych kart, co utrudnia ich transgraniczne uznawanie. W obecnym wniosku określono zatem wspólne przepisy i warunki regulujące wydawanie karty oraz jej wspólny wzór, który będzie stosowany przez wszystkie państwa członkowskie i zastąpi wszystkie istniejące krajowe karty parkingowe.

Sprawozdawca uważa, że wniosek ten stworzy **podstawę swobodnego przepływu osób z niepełnosprawnościami** na takim samym poziomie jak wszystkie inne osoby. Chociaż wszyscy obywatele UE mają prawo do swobodnego przemieszczania się w obrębie Unii, w praktyce prawo to często nie jest respektowane w przypadku osób z niepełnosprawnościami, których mobilność w codziennym życiu jest utrudniona przez **strukturalny brak dostępności** i odpowiednich usług. Należy pilnie pokonać te bariery oraz zapewnić pełną niedyskryminację i równość w dostępie do usług, tak aby osoby z niepełnosprawnościami mogły korzystać z takich samych praw jak reszta społeczeństwa, również w praktyce. Stworzenie wspólnej europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami jest obiecującym krokiem w tym kierunku. Można jednak dodatkowo udoskonalić wniosek Komisji w tym zakresie.

Ważne jest, aby nowe europejskie karty były **łatwo dostępne, łatwe w użytkowaniu i bezpłatne**. W związku z tym sprawozdawca proponuje, aby każde państwo członkowskie ustanowiło **krajowy punkt kontaktowy** jako punkt kompleksowej obsługi zapewniający użytkownikom informacje i wskazówki dotyczące warunków i usług zawartych w nowych europejskich kartach stosowanych na ich terytorium, a także warunków i usług przyznawanych

na podstawie odpowiednich krajowych kart i orzeczeń. Krajowe punkty kontaktowe powinny być połączone za pośrednictwem **europejskiego portalu internetowego** z oficjalnymi stronami internetowymi w każdym państwie członkowskim, aby ułatwić posiadaczom odpowiednich kart uzyskanie jasnych informacji na temat warunków i usług mających zastosowanie w każdym państwie członkowskim.

Ponadto sprawozdawca jest przekonany, że **cyfrowy format** europejskich kart przyniesie posiadaczom znaczną wartość dodaną, jak tylko ustalone zostaną format techniczny i specyfikacje. W tym celu Komisja przyjmuje akty delegowane nie później niż 12 miesięcy po wejściu w życie niniejszej dyrektywy, aby uniknąć wszelkich nieuzasadnionych opóźnień w tym procesie.

Ponadto należy dopilnować, aby posiadacze europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością korzystający z **transgranicznych usług pasażerskich nie odczuwali negatywnych skutków** w przypadkach, w których państwa członkowskie stosują odmiennie warunki lub preferencyjne traktowanie. Sprawozdawca proponuje zatem, aby państwa członkowskie dopilnowały, by przewoźnicy w momencie zakupu udzielali podróżnym jasnych informacji na temat tego, do jakich części przewozów mają zastosowanie te szczególne warunki lub preferencyjne traktowanie, aby uniknąć sytuacji, w której pasażerowie podróżujący z jednego państwa członkowskiego mogliby znaleźć się bez ważnego dokumentu podróży przy wjeździe do innego państwa członkowskiego.

Przedmiotowy wniosek nie powinien jednak **nakładać obciążeń biurokratycznych na państwa członkowskie**, w związku z czym sprawozdawca postanowił powstrzymać się od zmiany zakresu jego stosowania i umożliwić państwom członkowskim podejmowanie decyzji w zależności od ich obecnych praktyk krajowych.

Ponadto, aby dopilnować, by przedmiotowa dyrektywa pozostała adekwatna do zakładanych celów i nadal poprawiała funkcjonowanie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami, sprawozdawca proponuje, aby **Komisja regularnie oceniała, czy dyrektywa osiągnęła swoje cele**, a także jej współdziałanie z innymi odpowiednimi aktami prawnymi Unii, oraz, w stosownym przypadku, by przedstawiła wniosek ustawodawczy w sprawie zmiany dyrektywy.

POPRAWKA

Komisja Transportu i Turystyki zwraca się do Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 7

Tekst proponowany przez Komisję

(7) Europejski filar praw socjalnych, ogłoszony przez Parlament Europejski,

Poprawka

(7) Europejski filar praw socjalnych, ogłoszony przez Parlament Europejski,

Radę i Komisję Europejską 17 listopada 2017 r.⁴⁰ w Göteborgu, stanowi, że każdy, bez względu na niepełnosprawność, ma prawo do równego traktowania i równych szans *między innymi* w dziedzinie dostępu do dóbr i usług dostępnych dla społeczeństwa (zasada 3). W Europejskim filarze praw socjalnych uznano ponadto, że osobom z niepełnosprawnościami przysługuje prawo do usług, które pozwolą im na uczestnictwo w życiu społecznym (zasada 17).

⁴⁰ Międzyinstytucjonalna proklamacja Europejskiego filaru praw socjalnych (Dz.U. C 428 z 13.12.2017, s. 10).

Radę i Komisję Europejską 17 listopada 2017 r. w Göteborgu⁴⁰, stanowi, że każdy, bez względu na niepełnosprawność, ma prawo do równego traktowania i równych szans w dziedzinie *zatrudnienia, ochrony socjalnej, edukacji i* dostępu do dóbr i usług dostępnych dla społeczeństwa *oraz że trzeba wspierać równość szans w przypadku grup niedostatecznie reprezentowanych* (zasada 3). W Europejskim filarze praw socjalnych uznano ponadto, że osobom z niepełnosprawnościami przysługuje prawo do usług, które pozwolą im na uczestnictwo w życiu społecznym (zasada 17).

⁴⁰ Międzyinstytucjonalna proklamacja Europejskiego filaru praw socjalnych (Dz.U. C 428 z 13.12.2017, s. 10).

Or. en

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 10

Tekst proponowany przez Komisję

(10) Ze względu na brak uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością pomiędzy państwami członkowskimi, osoby z niepełnosprawnościami mogą napotykać szczególne trudności w korzystaniu ze swoich podstawowych praw do swobodnego przemieszczania się.

Poprawka

(10) Ze względu na brak *wzajemnego* uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością pomiędzy państwami członkowskimi, osoby z niepełnosprawnościami mogą napotykać szczególne trudności w korzystaniu ze swoich podstawowych praw do swobodnego przemieszczania się, *zwłaszcza w związku z brakiem dostępności w internecie informacji na temat przysługujących im szczególnych praw i korzyści.*

Or. en

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 13

Tekst proponowany przez Komisję

(13) W takim przypadku osoby z niepełnosprawnościami podróżujące do innego państwa członkowskiego lub odwiedzające je znajdują się w niekorzystnej sytuacji pod względem korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się w porównaniu z osobami z niepełnosprawnościami posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności, kartę osoby z niepełnosprawnością lub inny oficjalny dokument uznający ich status osoby z niepełnosprawnością w państwie członkowskim, do którego podróżują lub które odwiedzają.

Poprawka

(13) W takim przypadku osoby z niepełnosprawnościami podróżujące do innego państwa członkowskiego lub odwiedzające je znajdują się w niekorzystnej sytuacji pod względem korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się w porównaniu z osobami **bez niepełnosprawności oraz osobami** z niepełnosprawnościami posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności, kartę osoby z niepełnosprawnością lub inny oficjalny dokument uznający ich status osoby z niepełnosprawnością w państwie członkowskim, do którego podróżują lub które odwiedzają.

Or. en

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję

(15) Oprócz fizycznych i innych barier w dostępie zarówno do przestrzeni publicznej i prywatnej, kluczowym czynnikiem zniechęcającym wiele osób z niepełnosprawnościami do podróżowania⁴⁸ są wysokie koszty, ponieważ osoby te mają szczególne potrzeby i mogą również potrzebować osoby lub osób im towarzyszących lub pomagających, w tym osób uznanych za asystentów osobistych zgodnie z krajowymi przepisami lub praktykami, co sprawia, że koszty ich podróży są wyższe niż w przypadku osób bez niepełnosprawności⁴⁹. Brak uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością

Poprawka

(15) Oprócz fizycznych i innych barier w dostępie zarówno do przestrzeni publicznej i prywatnej, **jak i usług publicznych i prywatnych**, kluczowym czynnikiem zniechęcającym wiele osób z niepełnosprawnościami do podróżowania⁴⁸ są wysokie koszty, ponieważ osoby te mają szczególne potrzeby i mogą również potrzebować osoby lub osób im towarzyszących lub pomagających, w tym osób uznanych za asystentów osobistych zgodnie z krajowymi przepisami lub praktykami, co sprawia, że koszty ich podróży są wyższe niż w przypadku osób bez niepełnosprawności⁴⁹. Brak uznawania

w innych państwach członkowskich może ograniczać ich dostęp do warunków specjalnych, takich jak bezpłatny dostęp lub obniżone opłaty, lub preferencyjne traktowanie i ma wpływ na ich koszty podróży, życie i wybory.

⁴⁸ Wnioski ze sprawozdania końcowego opartego na badaniu skierowanym do organizacji społeczeństwa obywatelskiego na szczelbu UE; Shaw i Coles, „Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey” [„Niepełnosprawność, organizacja wakacji i przemysł turystyczny w Zjednoczonym Królestwie: wstępne badanie”], 25(3) *Tourism Management*, s. 397–403, 2004; Eugénia Lima Devile i Andreia Antunes Moura, „Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process” [„Podróże osób z niepełnosprawnością ruchową: ograniczenia i czynniki wpływające na podejmowanie decyzji”], 2021.

⁴⁹ McKercher i Darcy, „Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities” [„Ponowna konceptualizacja barier w podróżowaniu osób z niepełnosprawnościami”], *Tourism Management Perspectives*, s. 59–66, 2018. [More for Explanatory Memorandum?]

statusu osoby z niepełnosprawnością w innych państwach członkowskich może ograniczać ich dostęp do warunków specjalnych, takich jak bezpłatny dostęp lub obniżone opłaty, lub preferencyjne traktowanie i ma wpływ na ich koszty podróży, życie i wybory.

⁴⁸ Wnioski ze sprawozdania końcowego opartego na badaniu skierowanym do organizacji społeczeństwa obywatelskiego na szczelbu UE; Shaw i Coles, „Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey” [„Niepełnosprawność, organizacja wakacji i przemysł turystyczny w Zjednoczonym Królestwie: wstępne badanie”], 25(3) *Tourism Management*, s. 397–403, 2004; Eugénia Lima Devile i Andreia Antunes Moura, „Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process” [„Podróże osób z niepełnosprawnością ruchową: ograniczenia i czynniki wpływające na podejmowanie decyzji”], 2021.

⁴⁹ McKercher i Darcy, „Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities” [„Ponowna konceptualizacja barier w podróżowaniu osób z niepełnosprawnościami”], *Tourism Management Perspectives*, s. 59–66, 2018. [More for Explanatory Memorandum?]

Or. en

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 16

Tekst proponowany przez Komisję

(16) Preferencyjne traktowanie (takie jak pomoc osobista, pierwszeństwo dostępu itp.) oferowane nieodpłatnie lub za opłatą **może mieć** znaczenie dla osób z niepełnosprawnościami, aby mogły

Poprawka

(16) Preferencyjne traktowanie (takie jak pomoc osobista, pierwszeństwo dostępu itp.) oferowane nieodpłatnie lub za opłatą **ma** znaczenie dla osób z niepełnosprawnościami, aby mogły

uzyskać dostęp do różnych usług, działań lub udogodnień i lepiej z nich korzystać. Ze względu jednak na brak uznawania w państwie członkowskim, które odwiedzają lub do którego podróżują, ich statusu osoby z niepełnosprawnością oraz oficjalnych dokumentów uznających ten status wydanych w innych państwach członkowskich, osoby z niepełnosprawnościami mogą nie być w stanie korzystać z warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanego przez podmioty prywatne lub organy publiczne w tym państwie członkowskim posiadaczom wydanego tam orzeczenia o niepełnosprawności, karty osoby z niepełnosprawnością lub innego oficjalnego dokumentu uznającego ich status osoby z niepełnosprawnością.

uzyskać dostęp do różnych usług, działań lub udogodnień i lepiej z nich korzystać. Ze względu jednak na brak **wzajemnego** uznawania w państwie członkowskim, które odwiedzają lub do którego podróżują, ich statusu osoby z niepełnosprawnością oraz oficjalnych dokumentów uznających ten status wydanych w innych państwach członkowskich, osoby z niepełnosprawnościami mogą nie być w stanie korzystać z warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanego przez podmioty prywatne lub organy publiczne w tym państwie członkowskim posiadaczom wydanego tam orzeczenia o niepełnosprawności, karty osoby z niepełnosprawnością lub innego oficjalnego dokumentu uznającego ich status osoby z niepełnosprawnością.

Or. en

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 20

Tekst proponowany przez Komisję

(20) Aby ułatwić osobom z niepełnosprawnościami dostęp do warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania związanego z usługami, działaniami i udogodnieniami, w tym oferowanymi nieodpłatnie, w innych państwach członkowskich, należy wyeliminować utrzymujące się bariery i trudności w podróżowaniu do innego państwa członkowskiego lub odwiedzaniu go, wynikające z braku uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością i oficjalnych dokumentów uznających ten status wydanych w innych państwach członkowskich oraz praw związanych z parkowaniem.

Poprawka

(20) Aby ułatwić osobom z niepełnosprawnościami dostęp do warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania związanego z usługami, ***takimi jak usługi transportu pasażerskiego***, działaniami i udogodnieniami, w tym oferowanymi nieodpłatnie, w innych państwach członkowskich, należy wyeliminować utrzymujące się bariery i trudności w podróżowaniu do innego państwa członkowskiego lub odwiedzaniu go, wynikające z braku uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością i oficjalnych dokumentów uznających ten status wydanych w innych państwach członkowskich oraz praw związanych z parkowaniem.

Or. en

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 22 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(22a) Aby osoby z niepełnosprawnościami mogły w pełni korzystać z europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością, państwa członkowskie powinny stworzyć jasne, dostępne i aktualizowane strony internetowe, na których można znaleźć odpowiednie informacje na temat ich praw i przysługujących im korzyści.

Or. en

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 24

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(24) Przykłady warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania obejmują bezpłatny dostęp, obniżone taryfy, obniżone ceny, w tym opłaty za korzystanie z płatnych dróg/mostów/tuneli, pierwszeństwo dostępu, wyznaczone miejsca w parkach i innych przestrzeniach publicznych, dostępne miejsca siedzące podczas wydarzeń kulturalnych lub publicznych, pomoc osobistą, zwierzęta asystujące, pomoc na plaży przy wejściu do wody, wsparcie (takie jak dostęp do przewodników zapisanych alfabetem Braille'a, przewodników audio, tłumaczenia na język migowy), zapewnienie pomocy lub wsparcia, wypożyczenie wózka inwalidzkiego, wypożyczenie pływającego wózka inwalidzkiego, udzielanie informacji turystycznych w dostępnych formatach, korzystanie ze skutera inwalidzkiego na

(24) Przykłady warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania obejmują bezpłatny dostęp, obniżone taryfy, obniżone ceny, w tym opłaty za korzystanie z płatnych dróg/mostów/tuneli, pierwszeństwo dostępu, wyznaczone **i łatwo dostępne** miejsca w parkach i innych przestrzeniach publicznych, dostępne miejsca siedzące podczas wydarzeń kulturalnych lub publicznych, pomoc osobistą, zwierzęta asystujące, pomoc na plaży przy wejściu do wody, wsparcie (takie jak dostęp do przewodników zapisanych alfabetem Braille'a, przewodników audio, tłumaczenia na język migowy), zapewnienie pomocy lub wsparcia, wypożyczenie wózka inwalidzkiego, wypożyczenie pływającego wózka inwalidzkiego, udzielanie informacji turystycznych w dostępnych formatach, korzystanie ze skutera

drogach lub wózka inwalidzkiego na ścieżkach rowerowych bez kary pieniężnej itp. Warunki i udogodnienia związane z parkowaniem obejmują wydłużony czas parkowania lub zastrzeżone miejsca parkingowe. W odniesieniu do usług przewozu osób, oprócz warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanego osobom niepełnosprawnym zgodnie z krajowymi przepisami lub praktykami, zwierzęta asystujące, asystenci osobiści osób z niepełnosprawnościami (lub osób o ograniczonej możliwości poruszania się) lub inne osoby towarzyszące takim osobom lub pomagające im mogą bezpłatnie podróżować z osobą z niepełnosprawnością lub zajmować miejsce obok takiej osoby, o ile jest to wykonalne.

inwalidzkiego na drogach lub wózka inwalidzkiego na ścieżkach rowerowych bez kary pieniężnej itp. Warunki i udogodnienia związane z parkowaniem obejmują wydłużony czas parkowania lub zastrzeżone ***i łatwo dostępne*** miejsca parkingowe. W odniesieniu do usług przewozu osób, oprócz warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanego osobom niepełnosprawnym zgodnie z krajowymi przepisami lub praktykami, zwierzęta asystujące, asystenci osobiści osób z niepełnosprawnościami (lub osób o ograniczonej możliwości poruszania się) lub inne osoby towarzyszące takim osobom lub pomagające im mogą bezpłatnie podróżować z osobą z niepełnosprawnością lub zajmować miejsce obok takiej osoby, o ile jest to wykonalne.

Or. en

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 24 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(24a) W przypadkach gdy do transgranicznego przewozu osób mają zastosowanie specjalne warunki lub preferencyjne traktowanie, państwa członkowskie powinny podjąć środki w celu zadbania o to, aby przewoźnicy udzielali podróżnym w momencie zakupu jasnych informacji na temat części przewozów, w których te szczególne warunki lub preferencyjne traktowanie mają zastosowanie, aby uniknąć sytuacji, w której pasażerowie podróżujący z jednego państwa członkowskiego mogliby znaleźć się bez ważnego dokumentu podróży przy wjeździe do innego państwa członkowskiego ze względu na rozbieżne stosowanie specjalnych warunków lub

preferencyjnego traktowania.

Or. en

Poprawka 10

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 25 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(25a) Państwa członkowskie powinny zadbać o to, by europejska karta osoby z niepełnosprawnością i europejska karta parkingowa dla osób z niepełnosprawnościami zawierały wszelkie stosowne informacje zapisane również alfabetem Braille'a.

Or. en

Poprawka 11

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 25 b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(25b) Wydawanie i odnawianie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami powinno zawsze być i pozostać bezpłatne.

Or. en

Poprawka 12

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 29**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(29) Aby zagwarantować pracownikom z niepełnosprawnościami możliwość skutecznego i pełnego korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się, a także korzystania z usług, działań

(29) Aby zagwarantować pracownikom z niepełnosprawnościami możliwość skutecznego i pełnego korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się, a także korzystania z usług, działań

i udogodnień oferowanych przez państwa członkowskie, w tym tych oferowanych nieodpłatnie, europejska karta osoby z niepełnosprawnością i europejska karta parkingowa dla osób z niepełnosprawnościami powinny być również dostępne dla pracowników, którzy podróżują do innego państwa członkowskiego lub odwiedzają inne państwo członkowskie w celach związanych z pracą.

i udogodnień oferowanych przez państwa członkowskie, w tym tych oferowanych nieodpłatnie, europejska karta osoby z niepełnosprawnością i europejska karta parkingowa dla osób z niepełnosprawnościami powinny być również dostępne dla pracowników, którzy podróżują do innego państwa członkowskiego lub odwiedzają inne państwo członkowskie w celach związanych z pracą, **w tym dla pracowników transgranicznych.**

Or. en

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 31

Tekst proponowany przez Komisję

(31) Aby zwiększyć świadomość na temat warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oraz ułatwić dostęp do nich podczas podróży do innego państwa członkowskiego lub podczas wizyty w innym państwie członkowskim, wszystkie istotne informacje dotyczące warunków, zasad, praktyk i procedur mających zastosowanie do uzyskania europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością lub europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami oraz późniejszego korzystania z nich powinny być podawane do wiadomości publicznej w sposób jasny, wyczerpujący, przyjazny dla użytkownika i w formatach dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami, z poszanowaniem odpowiednich wymogów dostępności usług określonych w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882. Podmioty prywatne lub organy publiczne przyznające osobom z niepełnosprawnościami warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie powinny podawać takie informacje do wiadomości publicznej w sposób jasny,

Poprawka

(31) Aby zwiększyć świadomość na temat warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oraz ułatwić dostęp do nich podczas podróży do innego państwa członkowskiego lub podczas wizyty w innym państwie członkowskim, wszystkie istotne informacje dotyczące warunków, zasad, praktyk i procedur mających zastosowanie do uzyskania europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością lub europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami oraz późniejszego korzystania z nich powinny być podawane do wiadomości publicznej w sposób jasny, wyczerpujący, przyjazny dla użytkownika i w formatach dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami, z poszanowaniem odpowiednich wymogów dostępności usług określonych w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882. Podmioty prywatne lub organy publiczne przyznające osobom z niepełnosprawnościami warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie powinny podawać takie informacje do wiadomości publicznej w sposób jasny,

wyczerpujący, przyjazny dla użytkownika i w dostępnych formatach, z poszanowaniem odpowiednich wymogów dostępności usług określonych w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882.

wyczerpujący, przyjazny dla użytkownika i w dostępnych formatach, z poszanowaniem odpowiednich wymogów dostępności usług określonych w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882. ***Ponadto aby zadbać o to, by odpowiednie informacje były łatwo dostępne i łatwe do wykorzystania dla ogółu społeczeństwa i osób z niepełnosprawnościami, państwa członkowskie powinny ustanowić krajowy punkt kontaktowy jako punkt kompleksowej obsługi zapewniający użytkownikom informacje i wskazówki dotyczące warunków i usług zawartych w europejskiej karcie osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karcie parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami stosowanych na ich terytorium, a także warunków i usług przyznawanych na podstawie odpowiednich krajowych kart i orzeczeń. Komisja powinna sprawować wystarczający nadzór nad sprawnym funkcjonowaniem krajowych punktów kontaktowych i powinna być w wystarczającej mierze proszona o opinię.***

Or. en

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Każde państwo członkowskie wprowadza europejską kartę osoby z niepełnosprawnością zgodną ze wspólnym standardowym formatem określonym w załączniku I. Państwa członkowskie wprowadzają na kartach fizycznych elementy cyfrowe wykorzystujące środki elektroniczne służące zapobieganiu nadużyciom jako część karty, gdy tylko wymogi dotyczące elementów cyfrowych, o których mowa w załączniku I, zostaną określone przez

Poprawka

1. Każde państwo członkowskie wprowadza europejską kartę osoby z niepełnosprawnością zgodną ze wspólnym standardowym ***i dostępnym*** formatem określonym w załączniku I. Państwa członkowskie wprowadzają na kartach fizycznych elementy cyfrowe wykorzystujące środki elektroniczne służące zapobieganiu nadużyciom jako część karty, gdy tylko wymogi dotyczące elementów cyfrowych, o których mowa w załączniku I, zostaną określone przez

Komisję w specyfikacjach technicznych, o których mowa w art. 8. Cyfrowy nośnik danych nie może zawierać więcej danych osobowych niż dane na potrzeby europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością przewidziane w załączniku I.

Komisję w specyfikacjach technicznych, o których mowa w art. 8. Cyfrowy nośnik danych nie może zawierać więcej danych osobowych niż dane na potrzeby europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością przewidziane w załączniku I.

Or. en

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. **Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych** zgodnie z art. 11 **w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy w odniesieniu do określenia formatu** cyfrowego europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i **zapewnienia** interoperacyjności **oraz** w celu zmiany załącznika I w odniesieniu do modyfikacji wspólnych elementów standardowego formatu, dostosowania formatu do rozwoju technicznego, wprowadzenia elementów cyfrowych w celu zapobiegania fałszerstwom i nadużyciom, przeciwdziałania nadużyciom lub niewłaściwemu użyciu oraz zapewnienia interoperacyjności.

Poprawka

7. **Nie później niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy Komisja przyjmuje** zgodnie z art. 11 **akty delegowane uzupełniające niniejszą dyrektywę poprzez ustanowienie** cyfrowego **formatu** europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i **zapewnienie** interoperacyjności. **Komisja jest również uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 11** w celu zmiany załącznika I w odniesieniu do modyfikacji wspólnych elementów standardowego formatu, dostosowania formatu do rozwoju technicznego, wprowadzenia elementów cyfrowych w celu zapobiegania fałszerstwom i nadużyciom, przeciwdziałania nadużyciom lub niewłaściwemu użyciu oraz zapewnienia interoperacyjności.

Or. en

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami wydaje lub odnawia państwo członkowskie

Poprawka

4. Europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami wydaje lub odnawia państwo członkowskie

zamieszkania na wniosek osoby z niepełnosprawnością. Jest ona wydawana lub odnawiana w rozsądnym terminie od daty złożenia wniosku, nieprzekraczającym **60 dni**.

zamieszkania na wniosek osoby z niepełnosprawnością. Jest ona wydawana lub odnawiana w rozsądnym terminie od daty złożenia wniosku, nieprzekraczającym **30 dni**. **Osoby z niepełnosprawnościami mają jednak prawo zwrócić się o przygotowanie w ciągu 15 dni cyfrowej wersji europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami.**

Or. en

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. **Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych** zgodnie z art. 11 **w celu uzupełnienia dyrektywy w odniesieniu do określenia formatu** cyfrowego europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami **i zapewnienia** interoperacyjności, w tym przez opracowanie i wdrożenie narzędzi cyfrowych, **oraz** w celu zmiany załącznika II w odniesieniu do modyfikacji wspólnych elementów standardowego formatu, dostosowania formatu do rozwoju technicznego, zapobiegania fałszerstwom i nadużyciom, przeciwdziałania nadużyciom lub niewłaściwemu użyciu oraz zapewnienia interoperacyjności, w tym przez opracowanie i wdrożenie narzędzi cyfrowych.

Poprawka

7. **Nie później niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy Komisja przyjmuje** zgodnie z art. 11 **akty delegowane uzupełniające dyrektywę poprzez ustanowienie** cyfrowego **formatu** europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami **oraz zapewnienie** interoperacyjności, w tym przez opracowanie i wdrożenie narzędzi cyfrowych. **Komisja jest także uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 11** w celu zmiany załącznika II w odniesieniu do modyfikacji wspólnych elementów standardowego formatu, dostosowania formatu do rozwoju technicznego, zapobiegania fałszerstwom i nadużyciom, przeciwdziałania nadużyciom lub niewłaściwemu użyciu oraz zapewnienia interoperacyjności, w tym przez opracowanie i wdrożenie narzędzi cyfrowych.

Or. en

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie wdrażają odpowiednie środki w celu podnoszenia świadomości społeczeństwa i informowania osób z niepełnosprawnościami, również w dostępny sposób, o istnieniu i warunkach uzyskania, używania lub odnawiania europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami.

Poprawka

2. Państwa członkowskie wdrażają odpowiednie środki w celu podnoszenia świadomości społeczeństwa i informowania osób z niepełnosprawnościami, również w dostępny sposób, o istnieniu i warunkach uzyskania, używania lub odnawiania europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami. ***Każde państwo członkowskie ustanawia zatem krajowy punkt kontaktowy zapewniający ogółowi społeczeństwa i osobom z niepełnosprawnościami informacje i wskazówki na temat warunków i usług zawartych w europejskiej karcie osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karcie parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami na jego terytorium, a także na temat warunków i usług przyznawanych na podstawie odpowiednich krajowych kart i orzeczeń.***

Or. en

Poprawka 19

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 7**

Tekst proponowany przez Komisję

7. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, udostępnia się nieodpłatnie w jasny, wyczerpujący, przyjazny dla użytkownika i łatwo dostępny sposób, w tym za pośrednictwem oficjalnych stron internetowych podmiotów prywatnych lub organów publicznych, ***o ile takie strony są dostępne, lub*** za pomocą innych odpowiednich środków, zgodnie z odpowiednimi wymogami dostępności usług określonymi w załączniku I do

Poprawka

7. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, udostępnia się nieodpłatnie w jasny, wyczerpujący, przyjazny dla użytkownika i łatwo dostępny sposób, w tym za pośrednictwem oficjalnych stron internetowych podmiotów prywatnych lub organów publicznych ***i, w stosownych przypadkach,*** za pomocą innych odpowiednich środków, zgodnie z odpowiednimi wymogami dostępności usług określonymi w załączniku I do

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

7a. 1. Do dnia ... [6 miesięcy od daty transpozycji niniejszej dyrektywy] Komisja stworzy specjalny i aktualizowany europejski portal internetowy, dostępny we wszystkich językach urzędowych Unii, łączący w jasny, dostępny i przejrzysty sposób krajowe punkty kontaktowe, o których mowa w ust. 2, oraz oficjalne strony internetowe w państwach członkowskich, o których mowa w ust. 7 niniejszego artykułu. Komisja rozważy włączenie do europejskiego portalu internetowego funkcji porównywania umożliwiającej użytkownikom porównywanie przepisów danego państwa członkowskiego z przepisami innego państwa członkowskiego, w tym, w stosownych przypadkach, różnic na poziomie regionalnym i lokalnym w poszczególnych państwach członkowskich.

Or. en

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 15 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Państwa członkowskie dopilnowują, w stosownych przypadkach, aby przewoźnicy świadczący transgraniczne usługi transportu pasażerskiego udzielali pasażerom posiadającym europejską kartę osoby z niepełnosprawnością jasnych informacji na temat tego, do jakich części przewozów

mają zastosowanie szczególne warunki lub preferencyjne traktowanie.

Or. en

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 15 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Informacje, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, udostępnia się nieodpłatnie w jasny, wyczerpujący, przyjazny dla użytkownika i łatwo dostępny sposób, w tym za pośrednictwem oficjalnych stron internetowych podmiotów prywatnych lub organów publicznych, o ile takie strony są dostępne, lub za pomocą innych odpowiednich środków, zgodnie z odpowiednimi wymogami dostępności usług określonymi w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882.

Poprawka

3. Informacje, o których mowa w ust. 1 ***i Ia*** niniejszego artykułu, udostępnia się nieodpłatnie w jasny, wyczerpujący, przyjazny dla użytkownika i łatwo dostępny sposób, w tym za pośrednictwem oficjalnych stron internetowych podmiotów prywatnych lub organów publicznych, o ile takie strony są dostępne, lub za pomocą innych odpowiednich środków, zgodnie z odpowiednimi wymogami dostępności usług określonymi w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882.

Or. en

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 16 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Do dnia dd.mm.rr r. ***[trzy]*** lata po dacie rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy], a następnie co pięć lat, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie ze stosowania niniejszej dyrektywy.

Poprawka

1. Do dnia dd.mm.rr r. ***[dwa]*** lata po dacie rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy], a następnie co pięć lat, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie ze stosowania niniejszej dyrektywy.

Or. en

Poprawka 24

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 16 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4a. 1. W sprawozdaniu Komisja ocenia również stopień, w jakim osiągnięto cele niniejszej dyrektywy, oraz jej powiązania z innymi odpowiednimi aktami prawnymi Unii.

Or. en

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 16 – ustęp 4 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4b. Na podstawie tego sprawozdania Komisja przedstawia w stosownych przypadkach wniosek ustawodawczy w celu zmiany niniejszej dyrektywy.

Or. en

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Najpóźniej do dnia dd.mm.rr r. [**18** miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy] państwa członkowskie przyjmują i publikują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

1. Najpóźniej do dnia dd.mm.rr r. [**12** miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy] państwa członkowskie przyjmują i publikują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Or. en

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia dd.mm.rr r. [**30 miesięcy** od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy].

Poprawka

2. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia dd.mm.rr r. [**24 miesiące** od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy].

Or. en

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – punkt 8

Tekst proponowany przez Komisję

8. Słowa „European Disability Card” zapisane są czcionką Arial i w alfabecie Braille’a z zastosowaniem parametrów standardu Marburg.

Poprawka

8. **Wszelkie istotne informacje, w tym** słowa „European Disability Card” zapisane są czcionką Arial i w alfabecie Braille’a z zastosowaniem parametrów standardu Marburg.

Or. en

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik II – punkt 3 – litera b – tiret 1

Tekst proponowany przez Komisję

– słowa „Europejska karta parkingowa dla osób z niepełnosprawnościami” zapisane drukowanymi literami w języku lub językach państwa członkowskiego wydającego kartę; po odpowiednim odstępie ten sam napis zapisany małą czcionką w pozostałych językach Unii Europejskiej;

Poprawka

– słowa „Europejska karta parkingowa dla osób z niepełnosprawnościami” zapisane drukowanymi literami w języku lub językach państwa członkowskiego wydającego kartę **oraz w alfabecie Braille’a z zastosowaniem parametrów standardu Marburg**; po odpowiednim odstępie ten sam napis zapisany małą czcionką w pozostałych językach Unii Europejskiej;

Or. en

**ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW LUB OSÓB,
OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE**

Poniższy wykaz sporządzono na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawcy. Przy sporządzaniu projektu opinii sprawozdawca otrzymał informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot i/lub osoba
Funktionsrätt Sverige
Europejskie Forum Osób Niepełnosprawnych (EDF)
Europejska Unia Niewidomych (EBU)